

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 122.

V Ljubljani, v ponedeljek 1. junija 1885.

Letnik XIII.

Za lučjo hodi senca.

(Konec.)

Kjer ni vere, ni vesti, kjer pa ni vesti, ne pomagajo nobene postave nič. Saj imajo v vsaki šoli šolske postave, šolske paragrafe, ali kaj pomagajo? Čim več jih je, temveč prestopkov, temveč kazni je treba, posebno še tam, kjer jih spolnujejo le iz strahu pred kaznijo, ne pa iz strahu pred grehom. Zakaj je ravno po onih deželah, kjer imajo najbolj razširjene brezverske šole, največ kazni treba, ker je največ zločinov?

Ozrmo se na nekatere statistične podatke v tem obziru. Izmed šolarjev od 6—12 leta bilo je obsojenih v šolskih letih: 1860/61, 1874/75, 1877/78 v saksonski kraljevini 1002, 1007, 1031; na Bavarskem 827, 864, 923; v Prusiji 836, 875, 897; v Franciji 681, 742, 766; v Avstriji 612, 661, 729 itd. Otroci se v tej šoli vadijo licemerstva, lokavosti, da spolnujejo postave le, kedar se bojé, da jih vidi učitelj, ker jim ni mari vsegapričujočnost božja in tako delajo tudi pozneje v življenji. Zločinstvu toraj šola pot pripravlja. Od tod pride, da je po tistih deželah največ zločinov, koder je največ šol in da je v bolj omikanih deželah največ izšolanih zločincev.

V pojasnilo naj navedem to-le: Francoz Levasseur sestavil je nedavno statistiko o zločincih z ozirom na njihovo osnovno ali elementarno omiko. Našel je britko resnico, da se zločini med neolikanimi večidel krčijo, med olikanimi pa skokoma množé. To so mu pokazale te številke: L. 1875 bilo je med 1000 obsojenimi zločinci čisto neolikanih na Francoskem 320, izšolanih 640; v Veliki Britaniji neolikanih 334, izšolanih 665; v Belgiji 362, 549; v Prusiji 496, 483; v Avstriji 516 (?), 479; v Rusiji 717, 253. Pa tudi, ako ne gledamo na te številke, se o tem lahko prepričamo. Kakovi zločini se pa najbolj širijo? Po Nemškem, smo dejali, pomnožili so se od l. 1871—77 zločini med uradniki najbolj, t. j., za 375. Kakovi pa so navadni ti zločini? Večinoma goljufije in brezvestnosti, ali bolje nezvestobe. Ali se pa ne izobražujejo že v brezvestnosti šolarji v šoli, ktere hočejo imeti Nemci najboljše vrejene? Iz Rusije, Anglije, Francije, Italije poročajo nam skoraj zgolj le o zločinih, ktere delajo olikani ljudje. Tedaj vse obsoja šolo, dandanašnja šola brez Boga, in pa potem daljno izobraževanje z berilom, iz ktereja je izključeno vse, kar je božjega. Kako živo je pač treba prestrojiti šolo in tudi vsakdanje berilo v časopisih in knjigah na verski podlagi! V šoli in iz knjig zajema se vednost, vednost pa je moč („Wissen ist Macht“), moč, ki vodi in rodi človeško mišljenje. Ta moč je tudi, ki tira Nemce in Francoze v moralni prepad in za njimi tudi druge narode. Sicer Nemci zatiskajo oči, tako, da niti propada ne vidijo. Da je Nemčija v zločinih najbogateja, in da se to bogastvo čudno hitro množi, dokazale so poprej številke. In vendar l. 1883 v Berlinu tajni nadjustični svetnik in komisar justičnega ministerstva ni hotel tega verjeti poslancu, ki je to dokazoval. V oliko napredujemo, je dejal modri mož, oliko pa zatira surovost in zločinstvo. Mož bi bil pravo pogodil, ko bila bi ta olikuje prava, ne pa polovičarska na brezverski podlagi, ktera oliko le um ne pa srca. Saj je o oliko (taki polovičarski) celó „Nordd. Allg.

Ztg.“ priznala javno, da ne more krotiti človeku zverinske nature.

To je velikanska nezaupnica temeljiti in glasoviti nemški vzgoji, oliko in učenosti, ktero po pravici zasluži. Nekaj desetletij že sistematično zatira vso božjo in človeško veljavo med narodom, vse prave ideale teptá v prah in oznanjuje le surovo vživanje v besedi in izgledu kot največjo modrost. Zdaj se je pokazal sad. „Rod, ki je vzrasel iz te šole, je npravno podivjal in je čisto spriden. Le toliko razložka je, da se ta spridenost v velikih krogih nekoliko prikriva, v nižjih pa se kaže v polni meri. Kako prav trdi prej imenovana „Nordd. Allg. Ztg.“ poročajoč obravnave o nekterih velikih zločinih: sedanja oliko ne daje dobrih državljanov, treba je skrbeti za boljo vzgojo v družini, šoli in delavnici. Se vé, da kaj tacega ni pričakovati, dokler svetu vlada liberalizem. Da bi prišlo do tega, moral bi liberalizem obtožiti samega sebe. Tega pa ne bo nikdar storil, dokler bo njegov glavni znak: sebičnost in zakritosrčnost, ako smem rabiti ta izraz v nasprotji z odkritosrčnostjo. Oni raje skrbé za to, kako bi v šoli človeka bolj približali četvero-nožcem ali pa vsaj četverorokemu „bratu“. Tako je omenilo lansko leto „Die kath. Bewegung in unserer Tagen“. In storila je to po pravici vsaj gledé na glavno mesto Nemčije, Berlin. Ako bi oni železni kancelar, ki so ga preslavljali veliki teden, živel še petdeset let, bi se Berolinski prebivalci ne prištevali več med ljudi, ampak do malega med „quadrumana“. Saj že zdaj poročajo zdravniki, ako zboli gorila v svoji palači, o njegovi bolezni tako, kakor kedar zboli — kancelar sam. In iz najviših krogov hodijo dame obiskovat tega bolnika in ga milovat, kakor bi jih razumel, otroke svoje pa pusté tujim, večkrat brezsrčnim oskrbnicam. Ali v takozvanem „Reichshallentheater“ so za igralce izučeni — junci, ktere hodi občudovat staro in mlado in priklada njihovemu rujoventu s ploskanjem. V družem „gledišči“ igrajo „izučeni“ — pujski, nad kterimi strmé prebivalci „razsvetljenega“ mesta. Tako daleč je prišlo „izvoljeno ljudstvo“. Kdo bi verjel, ko bi ne bila gola resnica. Ali je potem čudno, da zginja ves človeški čut? — In potem si drzne kak profesor na Slovenskem pitati učence, da so doma iz „Schweineland“?!

Drugo naj blagovolé častiti „Slovenčevi“ bralci sami dostaviti. Meni je bil namen opozoriti le, da zdaj z „lučjo“ raste senca in pa kaj je vzrok temu, kar mislim, vsakdo lahko vidi, ako hoče. Zdaj pa le še toliko rečem, da, ako hočejo zatreti senco, zločine, ne pomagá popolnoma preganjati skrivnih zločincev, zalezovati tajnih družeb in njihovih časnikov, ampak treba je izrjavati korenino, iz ktere vse to raste: napačno vzgojo, preosnovati šole in jih postaviti spet na verska tla, na kterih so bile izprva.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. junija.

Notranje dežele.

Pri volitvah za državni zbor po *tužni Istri*, zakrivila je zopet slovanska malomarnost in nebriznost, da v zapadni Istri po kmečkih občinah ni prodrli poslanec, prof. Spinčič; naša malomarnost: „saj je družih zadosti, kaj bo moj glas!“ pripravila je

sedež v državnem zboru njegovemu protikandidatu de-Franceschi-ju. Škoda je velika in popraviti se pred 6 leti nikakor ne bode dala. V ožigled tega toraj tudi ne pomaga več zvoniti, ker je toča že pobila. Pač pa našo pozornost lahko še obrnemo na mesta in trge po Istri, kjer je slovanska stranka za kandidata postavila dr. Fr. Mandića. Volitev bo v torek 2. junija. Naj si pri drugi naši bratje prizadevajo popraviti, kar so zgrešili pri prvi!

Danes ima v *Trstu volitve* II. volilni razred, ktereja je že mnogo let zastopal dosedanjí poslanec Burgstaller, ki bo letos zopet voljen. Burgstaller ni posebna luč državnega zbora; za Slovence se ravno ne briga veliko, če tudi jih je nekaj časa zastopal; delavnost se mu pa ne dá odrekati. Če se je sploh v minuli šestletni dobi za železnico Loka-Trst kdo kaj potrudil, potrudil se je poslanec Burgstaller! Kar je res, je res, in zasluženega priznanja mu ne smemo odrekati. Burgstaller je vestno izpolnil svoj program kot poslanec Tržaškega mesta v ožigled njegove nemške narodnosti in v tem smislu smemo tudi Slovenci ž njim zadovoljni biti, kajti železnica Loka-Trst bo ravno tako nam na korist, kakor Tržačanom samim. Toliko o Burgstallerju od te strani. Sedaj si pa oglejmo še njegovo senčno stran. Velika in neodpušljiva napaka njegova je bila, da se on v minuli dobi ni pridružil desničarjem. Zakaj da on tega ni storil, je jasno! Preklerikalni in preslavjanski so mu bili poslanci na desni strani državnega zbora; on pa mož Tržaške politike, na kaj večega do sedaj še ne navajen, se je prevzel, češ, to se ne strinja, da bi zastopnik Tržaške inteligence sedel med klerikale, Slovani in drugimi nazadnjaki. Od te strani Burgstaller nikakor nima barve, ki bi nam bila simpatična, vendar nam bo dobro došel v ožigled njegovega zanimanja za Loško železnico, ker boljšega ni!

Volitve po *tirolskih* in *predarlških* mestih in trgih zvršile so se v soboto 30. t. m. Vspeh pa razun dveh okrajev ni še gotov, ker so ondí z mesti v zvezi trgovinske zbornice in te volijo svojega poslanca, ki bo večinoma izvoljeni poslanec trgov in mest, še le danes, 1. junija. Toraj bomo izid teh volitev prihodnjíc objavili.

Na *dolenjem Avstrijskem* so liberalci sicer zmagali v kmečkih volitvah, ali padel jim je general, ki je pet družih vreden. Dr. Granitsch podlegel je nasprotnemu kandidatu konservativnemu gosp. Garnhaftu. Zguba ta bo posebno britko zadela stranko „N. Fr. Presse“, kjer je bil mož poglavitni sodelavec in spisovatelj uvodnih člankov. Kandidiral je proti Garnhaftu v Mistelbachu in — propadel. Zguba je za levičarje silno občutljiva, kajti levičarji so zgubili jako nadarjenega moža, ki je bil pa poleg tega tudi še vstrajno delaven in pa na političnem polji doma, kakor ne kmalo kdo njegovih tovarišev. Le še nekaj „Granitschev“ naj levičarji zgubi, in vsi „Pickerti“ in „Knotzi“ je ne bodo mogli rešiti pogube. Da so pa Mistelbachški kmetje tako učenega kandidata zavrgli nasproti nepoznatemu Garnhaftu, ki ima le konservativen značaj za-se, nam pa pač jasno spričuje, da odkar se je združena levičarja pregosto na Prusko ozirati, je nemško-avstrijski kmet do nje zgubil svoje zaupanje, če ga je sploh še kaj imel. Nemški kmet je večinoma ravno tako konservativen, kakor slovenski, le nekaj „študiranih“ glav jim ondí vodo kali s premnogim liberalizmom.

Vnanje države.

„Prince Adalbert“, „Elisabeth“ in „Storch“ imenujejo se tisti *demški parniki*, ki so odmenjeni na pot v Zanzibar ondašnjega sultana o evropejski oliko, o naših običajih in o naši gostoljubnosti poučevati. Zanzibarski sultan je ves presirnemu kmetkemu fantu podoben, ki misli, da vse smé, kar se mu le poljubi, in da smé vsakega ob tla vreči, kdor ni močnejši od njega. Vsaj tako nekako postopal je Zanzibarski sultan z Nemci ondí naseljenimi. Le-ti so se pritožili pri Bismarku in Bismark je svojo dolžnost storil. Da se bo Zanzibarju slaba godila, kadar bodo jeli Nemci s topovi z njim govoriti, bo

pač vsak pritrdil, če mu le dostavimo, da ga med evropskimi velesilami nima prijatelja, doma pa topov ne, kateri bi se z nemško mornarico meriti zamogli. Je sicer popolnoma prav, da so ravno Nemci prevzeli nalogo iztočne Afrike učiti vljudnega zdržanja; vpraša se pa, če je potrebno, da se Nemci sploh v iztočno Afriko vsiljujejo, ker imajo sveta po tistem morji po raznih otocih raztresenega na izbiranje, kjer je zdravo podnebje in ozbiljna rodovitnost zemlje, po Afriki jih pa mrzlota mori in solnčni pik pobira, da je groza. Nemški preiskovalci so že dokazali, da podnebje iztočne Afrike ni zanje. Naj se toraj nemška država po tem nasvetu ravna in naj Afriko samo sebi in drugim prepusti, kedar bode Zanzibarskega sultana zadostno podučila, kakošne pojme ima Evropa dandanes o človeštvu sploh.

Laška vlada poslala bo še eno deputacijo na *abesinskega kralja Jana*, ki bo skušala dobro sporazumljeno med obema državama napraviti v tem smislu, da Abesinci ne bodo več zasledovali Lahov in jim nagajali, kar se je do sedaj redno godilo. Da bodo svojo nalogo bolj gotovo izvršili, vzeli bodo seboj dragocena darila in pa lastnoročno pismo kralja Humberta.

Na *Francoskem* bodo danes pokopali pesnika in pisatelja, Viktorja Hugona. Izvolil si je beraški pokop v pravem pomenu besede, če tudi je beračem 50.000 frankov zapustil. Francoska vlada je pa sklenila Hugona v Panteonu postaviti k počitku. Ker je Panteon sedaj cerkev Materi božji posvečena, se je v imenu katolikov grof Nun temu sklepu vpiral. Liberalci so ga prevpili, rekše, da je Viktor Hugo svojo vernost dokazal v svoji oporoki, kjer je javno izrekel, da veruje na Boga in tako je grofov ugovor padel s 388 glasovi proti 83, ki so se zanj potegnili. Poslopje Panteon se bo sploh določilo za pokopališče velikih narodnjakov, ter ga bodo preskrbeli z napisom: „Velikim možem hvaležna domovina.“ Pozidali so ga leta 1791 v ta namen, kakor ga hočejo sedaj v rabo vzeti. Več o tem znabiti o drugi priliki.

Izvirni dopisi.

Iz Šentvida nad Ljubljano, 31. maja. Slovesnost, ki se je danes tukaj vršila, bila je nenavadno slavna in veličastna. Nikdar je ne bomo pozabili. Vem, da za vse svečanosti, ki se v mnogih krajih o raznih prilikah obhajajo, nima „Slovenec“ prostora, da bi se širniše opisovale. A za danes Vas pa prosim, g. vrednik, da mi dovolite nekoliko več vrstic za našo prelepo slovesnost. Vrstila se je natanko po programu, ki ga je bil „Slovenec“ že unkrat priobčil. In tu moramo posebej pohvalo zapisati rediteljem, da so jako dobro spolnovali svojo nalogo. — Prisrčen je bil že precej v prvi točki programa — sprejem družnikov Ljubljanske katoliške družbe. To ni, karsibodi, ako se dve družbi, ki ste edini še na vsem Kranjskem, pozdravite v takem trenutku, ko se ima vršiti za družbinsko življenje prevažno opravilo — blagoslovljenje zastave. In skoraj ne vemo, katerim besedam bi prednost dajali, ali onim zahvalnim, s katerimi se je predsednik naše domače družbe zahvaljeval, da so se prišli v tolikem številu vdeleževati slovesnosti, ali pa onim pohvalnim, s katerimi je č. g. Gnjezd, predsednik Ljubljanske družbe, našim vrlim rokodelcem častital, da jim je napočil preveseli dan, ko se bodo pod novo krasno zastavo prvokrat zbrali.

A nad vse pa nam je čast, ktere ne bomo pozabili, da so prevzvišeni knezoškof gosp. dr. Jakob Misija sami se potrudili in blagovolili našemu vrlému društvu toliko ljubav skazati. Med slovesnim zvonjenjem in pokanjem topičev so se približevali cerkvi. Tu jih je pri krasnem slavaloku pričakovala cerkveno oblečena duhovščina in okrajni glavar g. Mahkot jih je pozdravil ter v imenu razveseljenih rokodelcev in Šentviščanov sploh zahvalo izrekel, da so se ponižali jim toliko čast skazati. Po cerkvi in pred cerkvijo so stali rokodelci domače in Ljubljanske družbe, v dveh vrstah, da je bil tako v najlepšem redu med toliko množico ljudi vhod mogoč.

Zdaj stopijo viši pastir na prižnico; slovesna tihota nastane po cerkvi, ki je bila do zadnjega prostorčka natlačena. Ni mi treba še posebej praviti, kako pazno je ljudstvo poslušalo in vsprejemalo sleherno besedo prevzvišenega pridigarja; marsiktera solzica se je v očesu prikazala. V lepih in ginljivih besedah so izrekli svojo zadovoljnost in ne le zadovoljnost, ampak veliko veselje, da se je tukaj napravilo tako društvo; razpravljali so veliko potrebo takih društev, ker mladi delavec je med tujimi ljudmi v veliki navarnosti, ne le v mestih, ampak bolj in bolj se začenja taka nevarnost kazati tudi po deželi. Ni se čuditi, ako se oče in mati s tako težkim srcem in večkrat solznimi očmi poslovita od sina,

kadar gre na tuje v toliko nevarnosti za vero in nračnost. Tako nevarnost mladih rokodelcev je spredel nek mož preblagega srca, ki je bil začetkoma sam rokodelec potlej pa goreč duhoven — oče Kolping; zato je ustanovil katoliško družbo rokodelskih pomočnikov, ki se je urno širila daleč na okrog ter silno veliko koristila. Taka družba, pravijo, se je tudi pri nas ustanovila, ter ravno danes obhaja prelepi praznik, ker saj bomo blagoslovili krasno zastavo. Potem razložijo pomem zastave: križ na vrhu naj vrle fante vedno opominja na vero, ktero naj djansko spolnujejo in pa potrpežljivosti, ktere je še zlasti rokodelcu mnogo treba; — sv. Jožefa podoba naj jih opominja, da kakor je sv. Jožef Jezusa na roke jemal in na srce pritiskal, naj tudi oni Jezusa nosijo v srcu ter v mislih na Jezusa z dobrim namenom opravljajo svoja težavna dela, naj ne pozabijo, da priprost delavec je bil on, ki je bil tako visoko povzdignjen, da se je smel oče Jezusov imenovati; — podoba sv. Vida na drugi strani pa naj jih opominja k stanovitnosti, kajti on je bil stanoviten — do smrti, ker je za Jezusa dal svoje mlado življenje. Še enkrat opominjo posebej rokodelce, naj bodo stanovitni pod novo zastavo, naj jih ne omaja nobeno zaničevanje ali zasmehovanje, naj bodo veseli, a veselijo naj se po krščansko; priporočajo pa tudi ljudstvu, naj podpirajo mlado družbo z molitvijo, da novim udom pristop pospešujejo, kjer je mogoče pa tudi z denarom, ker take naprave so težavne zlasti v začetku.

Nato se prične slovesna sv. maša, pri kateri so stregli preč. g. kanonik dekan Urbas, Ljubljanski bogoslovci, predsednik in podpredsednik Ljubljanske rokodelske družbe, domači g. župnik in trije župniki sosednjih župnij. Lepa jim hvala, da so slovesnost tako povzdignili s svojo navzočnostjo.

Po sv. maši odgrne zastavonoša novo zastavo in se bliža ž njo altarju, pristopi še gospa Marija Tomec, botra zastavina, in mil. g. škof prično blagoslovljenje in slednjič vzamejo kladvice in zabijejo žebelj v drog zastave, kakor je običajno. Ta trenutek se je ljudstvu še posebno važen in slovesen zdel. Zdaj se pridruži nova zastava že priletni tovaršici Ljubljanski in zastavama Šišenske in domače čitalnice, ki ste se tudi po svojih zastopnikih radovoljno vdeleževali slovesnosti. Po dokončani cerkveni slovesnosti je spremila duhovščina mil. g. škofa v župnijo. In s tem je bil glavni del programa zvršen. Tudi vreme je veliko pripomoglo, da je bilo vse tako veselo in navdušeno.

Tudi popoldne je bilo pri „Kraljiči“ vse jako živahno in radostno. Nagovor g. župnika kot predsednika zabijanju žebeljev v novo zastavo po raznih zastopnikih, v nemalne napitnice papežu in svitlemu cesarju, škofu, okrajnemu glavarju, še drugim navzočim odličnikom, obojnemu društvu, čitalnicama itd.; vojaška godba, razvedrovanje na prostem, tombola — vse to se je drugo za drugim tako mikavno in živahno vrstilo, da so se veselili srcem vrnili ne le družniki, ampak tudi prijatelji in podporniki katoliške rokodelske družbe, katerih se je bilo obilno število še popoldne iz Ljubljane pripeljalo.

Ko bi bilo na vsacega izmed navzočih današnje praznovanje tak vtis napravilo, kakor na-me, smelo smem reči, da bi se vreme zjasnilo in novo navdušenje bi vskipelo posebej za te vrste družeb; novo življenje bi se pričelo med vrlimi rokodelci in tudi premnogi drugi blagi imoviti in vplivni možje, ki se še zdaj ne zmenijo toliko za to prekoristno napravo, bi se vneli in pripomogli, da bi tukajšnja in Ljubljanska družba imela kmali svoj dom, kjer bi se radovali mladi ljudje po krščansko. Saj ravno to je prvotni in glavni namen bil ustanovitelju, da bi se delavec o prostih urah obvaroval grešnega in strastnega razveseljevanja s tem, da jim dá priliko, da se morejo krščansko in pošteno razvedrovati, pri tem pa še kaj koristnega za življenje se priučiti.

Na Dolgem, 20. maja. Ni še dolgo tega, kar sem vam poročal, da je stog nekega tukajšnjega posestnika precej do mrtvega pobil in že ste se med tem zopet dve nesreči pripetili. V četrtek pred Binkošti je tender pri mašini dveletno hčerko čuvaja Karlina tako na glavo zadel, da je dragi dan umrla. Zadnji četrtek pa so na cesti blizu postaje posestnika, Janeza Pristova, po domače mladega Čenka, ki je bil še le od predpusta oženjen, mrtvega najdlji. Nekaj posebnega pri tem je bilo, da ga je njegov lastni oče prvi dobil, ne da bi ga bil poznal. Ker se je noč delala, je šel v krčmo po ljudi, da bi nesrečnika v hišo spravili. Pa kako se prestraši in

zavzame, ko mrtvega vzdignejo in ko v njem spozná svojega lastnega sina.

Iz Krškega, 28. maja. Pri nekem Krškem in nekem sosednjem učitelju ustanovilo se je brezplačno izdavanje tistega lista, ki je v deželi največ razpore provzročil. Ta list dela po mogočnosti za nekega kandidata, ktere ga vsi drugi nočejo, od ktere ga list sam priznal in izjavil, da ni vladen kandidat. To ravnanje dotičnega lista je prav čudno! List je vladen, kandidat ni vladen, čemu ga toraj vsilovati na vse mogoče načine! Odvisni volilci toraj ne vedó pri čem da so; hočejo li glasovati za grofa Margherija ali za prof. Šukljeja, ker ne vedó, kateri je pravi vladni kandidat. Znabiti se nekteri bojijo tudi za list, znabiti — pa kaj bom dalje ugibal, povejte nam rajši, koga naj volimo.

Pristavek vredništva. Čudno, da tega ne veste! Volite prosto po vestnem prepričanju ter ne glejte niti na levo niti na desno. Če ne veste, kateri je vladen kandidat, Vam lahko odgovorjamo, da nobeden. Zarad Šukljeja je vladen list izjavil, da ni vladen kandidat, toraj verjemite, saj imate dokaz v rokah. Brez skrbi smete voliti grofa Margherija, ker je narodnjak in že skušen, po večletnem delovanji potrjen poslanec, tako dobro državni, kakor deželni. Vlada sploh ni postavila nobenega vladnega kandidata, ampak je to zavednim prebivalcem prepustila.

Iz Kostanjevice, 30. maja. V št. 119. „Ljubljanskega Lista“ se je znani dopisatelj iz Kostanjevice oglasil o volilnem gibanju. Ker moja malenkost na prvo mesto postavlja, spodobi se, da mu tudi pred vsem hvalo izrečem za priznanje vstrajnosti in truda pri volilnem gibanju, a priznati mora tudi, da nisem prekoračil mej potrebe in dostojnosti. Ima me za glavnega agitatorja, zato se v me zaganja z vso srditostjo, rabi zvijače, domišljije, popolne neresničnosti, spušča strup okoli sebe, misleč, če bo le poveljnik mrtev, potem smo pa dobri. Kar pa se tiče podplatov in čevljev (ker g. dopisovalec le na te gleda), ki jih pri tem strgam, je pač lahko brez skrbi, vsaj mi še ni nobenih kupil.

Zarad kruhoborstva in častilakomnosti opozorujem dopisovalca, naj bere „Slov. Narod“ št. 120, tam se mu stvar bolj natanko razjasnuje, kot bi jaz tu storiti zamogel.

Vse drugo, kar omnjeni gospod, piše je gola neresnica. Nisem svojega kljuna vtikal v družinske razmere, tudi ne razdiral zakonske sloge, to vse je podtikanje, prebračenje in sumničenje, ki ga zamore le dopisovalec onih vrstic iznajti, bilo bi škoda za vsako ozravičevanje.

Kakor mu ni prav, da je noč in dan poldrugi (!) mežnar na nogah, da raznaša listke mestnim volilcem, tako mu zopet ni všeč, če jih ne raznaša, ker pravi, da g. grof Margheri ni razpošiljal svojega programa, kar se je pa zgodilo, kakor znano. Kdo bi vendar zamogel takim dopisovalcem vstreči. Pišejo, da le pišejo in — in zabavljajo obrekovaje.

K shodu 22. t. m., ki ga je bil sklical gosp. grof Margheri so bili povabljeni vsi; nektare je g. grof še osebno povabil. Kdor je hotel priti, bi bil lahko prišel in med drugim bil je res tudi gosp. župan pričujoč. Zabranilo se ni nikomur. Drugače pač pri shodu g. Šukljeja, ki se je še le ob desetih zvečer pričel, ko se ni bilo nadjati drugih poslušalcev, in so bili prav „entre nous“. Svojo izjavo od „Štefanov“ bi mogel g. dopisovalec nekoliko popraviti, namreč, da se ne godi tako pri enacih prilikah le po Hrvatskem in Madjarskem, temveč se je tudi v ponedeljek 25. t. m. pri Šukljevem shodu godilo, kdor ne verjame, naj pa vpraša gospoda Bučarja.

Nadalje očita g. grofu nezmožnost. Ne bodem tega zavračeval, samo rečem, to je velika krivica, ki jo dela g. grofu, glej zopet „Slov. Narod“ l. c.

Najgrša laž je pa zadnja, kakor da bi bil eden najbolj vnetih agitatorjev (prosim, kdo? jaz nobena tacega ne poznam) rekel, da se ne smé g. grof s svojim govorom nikamor več pokazati. In vendar se je v Rudolfovem in še marsikje drugej pokazal, in se bo tudi zanaprej imel priliko pokazati, kar mu oni gospod nikakor ne bode mogel zabranjevati.

Sploh pokazal se je zdaj pri tej priliki pravi duh, mišljenje in značaj nekaterih. Slekli so dose-danjo ovčjo obleko in pokazali so svojo volčjo kožo. Tako namreč sem slišal, zarad tega tudi na to ne morem priseči, ali — pripoveduje se, da so nekteri iz „stare krame“ pobrali obrabljenе, zastarele izraze,

kakor so „far“, „farški hlapeci“ in nekaj drugih enacij, katerih vseh napisati mi ne dopušča dostojnost ter da so si posebne stavke iz njih skovali, n. pr. G. grofa bodo volili le mežnarji, farji in farški hlapeci. Ali čujete, častiti volilci, kaj si je izumela učenost takih modrijanov in olikancev, pa — ne boj se, ljudstvo ne gre več takim na limanco, vsaj vidite, da le zato breajo, ker se ježe in vidijo, da jim vse prikađevanje nič ne hasne, da skoraj vsaki dan jim kdo odpade, mesto da bi si kaj glasov pridobili. Tako se reč sama obsodi! Sufficiat

—z.

S Štajarskega, 31. maja. (K volitvam), ki se bodo pri nas na Štajarskem za kmečke občine vršile 2. junija, zdi se nam primerno, še nekatere reči omeniti, dasiravno je zdaj po izvolitvi volilnih mož že tako rekoč odločeno, kdo da bo pri volitvi zmagal. Slovenci imamo opravičeno nado, da bomo v kmečkih občinah po vsem malem Štajarju sijajno zmagali; kajti v najvažnejšem Mariborskem okraji štejemo med volilnimi možmi okoli 70 glasov narodne večine, med tem ko v Celjskem in Ptujskem volilnem okraji nasprotni kandidati niti znatne manjšine ne bodo dobili.

Na Mariborski okraj so se letos nasprotniki z vso silo vrgli in so morebiti res mislili, da bodo barona Goedelna premagali, ali ravno silno nasprotna agitacija je tudi narodnjake spodbudila, da niso rok križem držali, ampak so z vsemi poštenimi in dovoljenimi sredstvi, kar se pa o nasprotni stranki ne more trditi, za barona Goedelna delali.

Kakošna sredstva, da so se pri agitaciji na kateri strani rabila, spoznajo se že lahko iz svojih strankarskih glasil. Naša lista „Slov. Gospodar“ in „Südost. Post“ sta ves čas o volitvah zmerno in dostojno pisala, mirno volilce podučevala in nasprotnih kandidatov skoro niti omenila nista, nasprotni pa so glasila nemčurske stranke „Kmetijski prijatelj“, „Deutsche Wacht“ in „Marb. Zeitung“ ne gledé na njihovo navadno robato pisavo neprenehoma v tem času sumničili ne le naše kandidate, ampak skoro vse odlične narodnjake, ki so se za narodne kandidate javno potegovali. Zoper g. M. Vošnjaka je vrednik „Kmet. prijatelja“ še posebno brošuro izdal, ki pa vendar, kakor upamo, svojega namena ne bode dosegla.

Samo jeden vzgled „Prijateljeve“ pisave in agitacije proti našim kandidatom naj Vam tukaj podam iz njegove zadnje številke, ker vemo, da lista ne čitate. Pod napisom: Kmetje izdramite se! piše: „Kaj naredil je Goedel, kaj naredil je Raič, prav za prav Reich, za našo Spodnjo Štajarsko? Čisto ničesa, pa tudi v prihodnjih šestih letih bi ne storila ničesa, ako bi bila voljena. Kaj so Goedelu naši kmetje mar! In Miha Vošnjak? Kaj čemo govoriti še o tem? Najhujša nesramnost Mariborskih prvakov bila je, hoteti posiliti kmetom tega človeka, in vsak kmet, ki voli tega hmjeljevega Miha, si piše sam spričevalo svoje revne pameti. Vsi kmetje, ki ga volijo, naj se sramujejo. Ne volite ne Goedelna, ne Reicha, ne Vošnjaka! Volite Schmidererja poštenega prijatelja kmetkega stanu (!), volite Stadlerja, ki ima z Vami isti poklic!“ (Zdi se nam, da je Stadler poštar.) V takem duhu in na tak način je pisan skoraj celi list, same fraze brez vsakega razloga ali dokaza. Za Ptujski volilni okraj nemčurji nimajo nikoga, kogar bi nasvetovali, ker zastoj noče nihče sramotnega propada na-se vzeti.

Ker Celjski „Bauernfreund“, kakor se „Kmetijski prijatelj“ sam imenuje, tako neutemeljno odsvetuje narodne kandidate voliti, je ze slovenske volilce že to najboljši razlog, da vsi te može volijo. S tem bodo slovenski volilci jasno „Kmet. prijatelju“ pokazali, da so se res vzdramili, še preden jih je on klical, da so se na svoje noge postavili in po lastnem prepričanju volili. S tem bodo si slovenski volilci pa tudi pred vsemi Slovenci svoje lice osvetili ter si zanesljive varhe za svoje politične pravice postavili. Ziveli toraj narodni kandidatje — naši bodoči poslanci baron Goedel, Raič in M. Vošnjak.

Z Goriškega, meseca maja. (Tisočletnica sv. Metoda; škof Strossmayer pa naši srbski bratje razkolniki.) (Konec.) Za ono grešno stolico (Rim), ki je napravila, da je propalo na Beli Gori česko ime za rimsko zverstvo (neusmiljenost, trinoštvo), njih slava in kraljestvo (kak historičen nonsens je pač to!) se še danes napenjajo bratje Čehi, preklinjajoči slaven spomin Husov in

Jeronimov (Faulfisch) sv. smrt.)* Mesto da bi veselo sprejeli naši bratje to vabilo, se strastno jezijo ter bljujejo svoj žolč na katoliško cerkev, ker vabi profesor (?) Belkredi v imenu nekega komiteta brezozirno pravoslavne Srbe v Avstriji, da naj se odrečejo svoji veri in da preidejo pod varstvo nezmotljive in edinozveličavne rimske cerkve. Tako se piše pri koncu XIX. veka, kakor se proti temu vabilu jezi „Raboš“. Predrzni grof Belkredi piše pa tako-le, češ, da je pregovorjen od Rima, od visokega mesta: „Vi ste norci (budale), ker imate oči, pa ne vidite“; tako očita katoličanom nadalje, „kaj še zdaj ne vidite, ko ste nezmotljivi, da hitite v pogubo; vi se lepotečite s svetinjami, pa ste črni h, kakor tu nas imenajete brate, a tam ste nam Judeži Ali čas je minul, ko so služili kralji za podnožje papežem, in se ne bo več vrnil.“ Toraj borni grof! (Belkredija nagovarja h koncu članka, polnega žolča!) „Ne presili se in nikar se ne moti; nastoječa slava sv. Cirilu in Metodu bode okrepčala Slavenstvo v veri; ali to se umeva, da samo one Slavene, kateri priznavajo in izpovedajo poleg jedne slavenske narodnosti tudi jedno slavensko vero.“ V opazki pripoveduje še, kako je srbska vselej čuječa mladina v Beču proti tej „jezuitski“ poslanici poslala protest. Takim gorostaznim brezmiselnim besedam, po katerih (Srbi) iščejo le v nadaljevanju razkola svojo srečo v „slavenski veri“, kakor da so učili Kristus in apostoli, kakor sv. Ciril in Metod, le „slavensko vero“, ko še ni bilo o Slovencih na pozorišču svetá ne duha ne sluha, pač ni treba nobene razlage; kajti obsojajo se sami! Ubogi slepci!

Srbi hvalijo sploh lupino, kar je jezik, v katerem se ima učiti sv. Jezusova, a ne slavenska vera; kajti vera je za vse narode, saj za vse narode je trpel Jezus, vse narode je On odrešil; toraj vera je jedro, a jezik je le njega lupina. Da katoliška cerkev pri sv. maši rabi pri svojih narodih večidel latinščino, izhaja od tod, ker ona ni narodna cerkev, ampak katoliška, t. j. za vse narode. K temu je potreben nekak vzajemni, rekel bi, diplomatični jezik, kakor je za občenje med vsimi državami na svetu, francoščina. Zato je pa najbolj pripravna latinščina, ker je nepristranski mrtvi jezik.** Vkljub temu pa dovoljuje ona, kjer to za uspešno spozná, tudi staroslovenščino, ktere se poslužujejo grško-katoliški Rusini in en oddelek Hrvatov, kakor tudi katoliški Bolgari.

Iz tega bi lahko razvideli naši bratje razkolniki, ako bi jim bilo le količkaj mar za versko edinost, da tudi njim se bi ne bilo kar nič bati za njih slavensko liturgijo in Cirilico, ktere se itak grško-katoliki poslužujejo, tako, da jim niti ni dovoljeno posluževati se latinščine. Kar se pa tiče obraženja njih in pa katoliškega duhovstva, višjega in nižjega, je tu velikanski razloček med njimi in nami. Še v naši Avstriji je velik ta razloček, kaj pa še le v južnih deželah in na Ruskem? Imel sem svoje dni součence Srba, kateri je prestopil iz 4. latinskega razreda v njih seminišče v P. (bivši Kraljini), a ko smo mi končali zadnji (8.) razred na gimnaziji na R., nam je pisal, da je že poročen in posvečen! Bil sem tudi svoje dni hišni učitelj pri nekem V., srbskem popu-župniku, kateri ni še prav 2. latinskega razreda dovršil, a bil je vendar posvečen, ter ni znal nobenega jezika razun svojega srbskega. Ravno tako se ne morejo njih vladike v učenosti z našimi meriti, kakor je obče znano; zato je tudi strašanska predrznost, da se loti „Raboš“ napadati prevzv. g. Strossmayerja, učenjaka na svetovnem glasu, proti ktereга učenosti in požrtovalnosti so vsi „pravoslavni“ vladike skupaj le palčeki-pritlikovci. Ta čudni „Raboš“ napada tudi nadškofa Stadlerja, ki je tudi znan učenjak, in ki je bil pred profesor na bogoslovni fakulteti v Zagrebu. Kaj pa je dovršil nek srbski metropolit v Sarajevu? Iz gotovega vira sem zvedel, da je nadvladika Sava Kosanović, sedanji Sarajevski metropolit srbske cerkve dovršil (poslušajte!) samo drugi gimnazijalni razred. Bil je potem učitelj v Mostaru pod turško vladjo; ko je pa vdovec postal, je šel v Sarajevo, kjer ga je — tudi še pod turško vladjo — dohitela čast

*) Oba za krivoverca od cerkve spoznana, ju je dala tadanja svetna oblast pod cesarjem Žigom, vkljub prošnje cerkve, naj bi ju ne usmrtili, na grmadi sežgati, Husa 1415, Jeronima Faulfische pa 1416. Pis.

**) Ker rabijo latinščino malo da ne vsi katoliški narodi: Nemci, Francozi, Angleži Španjoli, Portugaleci, Italijani i. dr., pač se ne more tu govoriti o zatiranju slavenske liturgije. Pis.

metropolita bosenskih in hrečgovskih Srbov-razkolnikov. Kak puhli brez vse bogoslovne in druge učenosti, so njegovi pastirski listi, nam je dal tudi „Slovenec“ eno za poskušnjo.

Kako srditi so Srbi na svoje hrvatske brate, kaže zopet „Raboš“ v vsih svojih dosedanjih številkah pod napisom: Pitalice (vprašanja) in telegrami (laži-telegrami Draškove agenture), da se je čuditi takošni domišljiji zagorelih možgan v srbskih tikvah (glavah). In da h koncu spozná čitatelj „Slovenca“, kakšen silen greh je za katoliško duhovstvo, ker si ono brije brado, po smislu srbskih dolgo Bradcev — kaže to vprašanje pod napisom: Konkurs. (Glej na 3. strani „Draškov Raboš“, II. godina, broj 30, od 31. dec. 1884!) „Onom, te dokaže, pa nas sa dokazom i uvjeri, zašto latinsko sveštenstvo (duhovstvo) brije brke i bradu,*) — dobiće (bo dobil) na dar sva štampana (tiskana) i neštampana književna remek (narobe) dela znanega prozaiste-pesnika, popa Jovana Šarića.“

H koncu še to: Razkolniki so skušali po nesrečnem odpadu iztočne cerkve v 9. in 11. stoletji večkrat na vabilo rimskih papežev se zediniti z Rimom. Tako n. pr. je povabil Gregor X. (1271—1276) Grke h verski edinosti na občni zbor, ki se je imel obhajati 1274 v Lugdunu. Sam grški cesar Mihael Paleolog je poslal tje svoje poslanca in škofo, kateri so obljubili edinost, pokorščino in isto vero s apostolsko stolico. Tu so govorniki iztočne cerkve izrekli, da so pripravljeni priznavati prvenstvo rimskega papeža in da se nikakor ne protivijo verskemu členu, da sv. Duh izhaja tudi od Sina. Tako se je djansko sklenila edinost zahodne in iztočne cerkve ter v spomin tega je služil sam papež Gregor X. slovesno sv. mašo 29. junija 1274, kjer se je pelo spoznanje apostolske vere (carigradsko-nicensko) po latinsko in grško z dodatkom „in Sina“ (Filioque); Grki so peli slovesno in pobožno trikrat: „Kteri se od Očeta in Sina izhaja“. Na to se je odpovedal poslanec grškega cesarja v imenu tega razkolništva, ravno tako tudi razkolniški škofje ali oziroma njih namestniki — odposlanci in edinost obeh cerkvi je bila sklenjena. Pa kmalo potem so se v Carigradu zopet vpirali edinosti, tako, da so že zopet odpadli pod sinom omenjenega cesarja Mihaela Paleologa, Andronikom (l. 1287). Razkol je trajal zopet do 1438—39, do XVI. občnega cerkvenega zbora v Ferrari-Florenci. Evgen IV. papež je povabil zopet grške patrijarhe in škofo in cesarja Janeza Paleologa II., kateri so tudi res prišli in sklenili edinost z Rimom, ali razne spletke so to zopet razrušile in od tod prihaja prislovica: „Graeca fides, nulla fides“ (grška zvestoba, nobena zvestoba). In odtihmal traja razkol vse do današnjega dne. Mar bi ne bil čas, da bi se zopet dogovarjali ob edinosti z Rimom; saj bi bila ravno ta tisočletnica prilika, prav kakor nalašč zato? Bratje! Nikar se temu ne odtegujte, kajti po dovršeni edinosti z Rimom bode še le Slovanstvo začelo spolnovati svojo nalogo, in ravno to je, pred čemur se sovražniki Slovanstva močno bojijo. Pa tudi to bi nas moralo krepko naganjati k edinosti saj v bližnjem času. K temu nam pomagajta tudi vidva ssv. brata Ciril in Metod, ktere časté vsi Slovenci zahodne in iztočne cerkve, posebno pa ob tej tisočletnici smrti sv. Metoda! V to pomozi Bog na Vajino mogočno priprošnjo!

M. Mihaeljev.

Domače novice.

„Slovenec“ mestnim volilcem!

„Bratje, bodite trezni in čujte, ker vaš zopernik — hodi okoli — ter gleda, koga bi požerl.“ Tako svari apostelj kristjane, naj se varujejo zapeljivosti.

Enako moramo mi svariti, dolenjske volilce, naj ne poslušajo zapeljivcev, ampak naj volijo enoglasno od volilnega odbora priporočenega kandidata, g. grofa Margherija.

„Slovenec“ je mislil molčati o vsej tej volitvi od kar je binkoštni pondeljek propadel g. prof. Šuklje, ker nikoli nočemo in ne bomo olja vlivali nepotrebno v požar; ali čudne reči se godijo. Vladni, nekolekovani list izjavlja očitno: G. Šuklje

*) Ta navada briti si brke in brado, je slučajna navada v Evropi, a drugod po Ameriki, Aziji in Afriki nosijo duhovniki zlasti, misijonarji, tudi polno brado; ker to ne spada k dogmam, ampak le h cerkveni disciplini, ktera ne zameta nošnje brade, ako je to v kateri deželi od nekdaj v navadi. Pis.

ni vladen kandidat, in vendar dela vse zanj, kar je vladnega.

Ravno danes (in že tudi prej) se nam poroča, da okrajni glavarji hodijo od hiše do hiše ter volilce na vse mogočne načine pregovarjajo, naj volijo prof. Šukljeja. In to čujemo od več strani. Prašamo: Kako se strinja izjava vladnega lista: Šuklje ni vladen kandidat, in tako delovanje vladnih oseb? To drugače ni mogoče, kakor: Ali da delajo na svojo roko, da bi se vladi prikupili, ali pa da delajo na kakšno tajno skrivno povelje. Je li oboje pošteno, naj si poslušuje vsak sam, mi ne rečemo nobene besede.

K sklepu edino le priporočamo: Dolenjski volilci, pokažite sedaj zavednost in disciplino ter volite enoglasno jutri 2. junija

grofa Margheri-ja za drž. poslanca.

Slovenci! darujte jutrajšnji dan dobri, sveti reči! Ne hodite precej na svoj dom, dokler ne dobite gotovega naznanila, kdo je za poslanca izvoljen, ker lahko je mogoče, da bode ožja volitev in pri tisti zgubi malomarna stranka gotovo in vselej.

(Nova kandidatura.) Včeraj je stavbeni svetovalec v pokoju, g. Franc Potočnik svojo kandidaturu za Ljubljano javno proglasil; oziroma je več nezavisnih volilcev brez imen podpisalo dotični poziv. Graje vredna je ta, kakor vsaka druga kandidatura v Ljubljani že zaradi tega, ker krha disciplino; dalje, ker ima ravno Ljubljana tako odličnega poslanca zbranega, da bi ga bila volila vsaka pokrajina v Avstriji brez izjeme, če bi se mu bila odpovedala Kranjska — grofa Hohenwarta, posestnika na Kranjskem, in desno roko sedanje vlade. Popolno nerazumljivo nam je toraj postopanje nekterih naših meščanov davkoplačevalcev, da tako brezobzirno prezirajo splošno disciplino pri volitvi in si na svojo roko kandidata postavljajo. Zakaj pa niste dali, vi neodvisni volilci, natisniti svojih imen, kar bi se bilo spodobilo, kajti volitev je jeden najčastnejših činov državljanskih pravic? Pokažite se; saj ni nič nečastnega imeti drugo prepričanje, pač pa ni lepo krhati disciplino. Grof Hohenwart je naš poslanec za Ljubljano in njega naj voli vsak volilec, komur je na narodni slogi kaj ležeče. Vse drugo moramo obsojati edino le iz tega vzroka, kar smo tudi do sedaj vedno delali, ker nam krha disciplino pri volitvi. Poziv pravi, da izvolitev grofa Hohenwarta v Ljubljani nima potem, ko je na Gorenjskem enoglasno izvoljen, nobenega pomena. To pač ni res. Izvolitev grofa Hohenwarta v Ljubljani ima jako častni pomen in sicer za Ljubljano in za Hohenwarta. Če ga Ljubljana za svojega poslanca izvoli, pri vsem tem, da je enoglasno na Gorenjskem izvoljen, ali mar ne počasti Ljubljana s tem grofa Hohenwarta v največji meri? Mar li ne počasti s tem sama sebe? Da, in gotovo; naj že potem grof Hohenwart izvoli mandat, katerikoli hoče: Ali Gorenjskega, ali Ljubljanskega, enako častno je za grofa Hohenwarta, za Gorenjsko, kakor za Ljubljano. Spominjamo se, da so mnogokrat odlični možje bili izvoljeni po Českem in drugod na treh, štirih, celo petih krajih. Zatoraj Ljubljanski volilci, ostanite pri izvolitvi grofa Hohenwarta in volite ga soglasno. Slavljene bode le grof Hohenwart, ampak počasteni bote tudi vi, Ljubljanski volilci.

(Občni zbor društva za napravo „Narodnega doma“) je bil včeraj dopoldne ob 11. uri v Ljubljanski čitalnici po naslednjem sporedu. Odprl ga je predsednik dr. Mosché s primernim pozdravom zbranih udov in odbornikov. Opravičeval je ob enem odbor, zakaj da ni bilo občenega zbora že meseca marea, kakor je taisti po društvenih pravilih določen. Obračun z loterijo a „Narodni dom“ ni bil še gotov in brez taistega se občni zbor ni hotel sklicavati. Loterija se sploh ni tako obnesla, kakor se je odbor nadjal vendar je pa vspeh njen vsekako tolikšen, da se sme društvo s ponosom nanj ozirati, kajti to je bila prva velika loterija slovenska za povzdigo naše narodnosti. Tu in tam, pravi predsednik na dalje, čujejo se glasovi, kedaj bomo pozidali narodni dom. Naj to vprašanje nikogar ne bega. Ga že bomo, kedar bode prišel za to ugodni čas. Naša sedanja doba je doba dela. Delati moral bi vsak, kamur je na dosegi tega namena kaj ležeče. Oziroma se k našim bratom Čehom in Hrvatom, kako dolgo da so oni zbirali, preden so dosegli svoj smoter. Čehi so nabirali leta in leta, preden so si pozidali

narodno svetišče, svoje, narodno divadlo (gledišče). Enaka je naloga naša kajti tudi v našem narodnem domu združena in vtelesena bode skupna „Slovenija“. Da bo društvu mogoče lepše razvijati se, spremenila so se nektera pravila, posebno pa ona, ki se dotikajo letnega doneska. Le ta se je namreč znižal na 10 goldinarjev na leto.

(Konec prih.)

(Občni zbor meščanske vojašnice) vršil se je včeraj ob 11. dopold. mnogobrojno obiskan v veliki dvorani na rotovžu. Vodja društva g. Jan. Nep. Horak otvoril zborovanje s sledečim govorom: „Slavna skupščina! Pričenjam 23. zborovanje, ter pozdravljam vse pričujoče lastnike meščanske vojašnice in podajem od pregledovalnega odseka odobreni sklep računa za 1884. leto. Pri zborovanju 25. majnika 1884. leta naznanil sem Vam, da ima društvo meščanske vojašnice za novo zidanje še 2500 gld. dolga. Ta dolg se je od tega časa do danes na 1500 gld. zmanjšal. Vsled sklepa pri zborovanju 6. majnika 1883. l. oglasilo se je 145 lastnikov meščanske vojašnice k povračilu troškov za namestovanje vojakov za 1882. in 1883. l., katerim se je znesek 238 gld. 48 kr. izplačal. Po §. 14. društvenih pravil izstopijo vsled službene starosti sledeči gospodje: Ferdinand Bilina, Andrej Dolinar, Franjo Drašler in Josip Kušar. Izstopivši gospodje smejo zopet voljeni biti.“ Računski sklep kaže 2824 gld. 51 kr. dohodkov, 2798 gld. 58 kr. pa stroškov, tako da je v blagajnici ostalo 25 gld. 93 kr. V imenu pregledovalnega odseka poroča g. Spoljarič, da so vsi računi popolno v redu in občni zbor iste odobri in vodstvu izreče absolutorij. Po predlogu uda gospod Stedry-a sklene občni zbor, da v prihodnje pooblastila za glasovanje ne bodo več veljavna, ako niso notarsko legalizirana. Gledé soposestva poprejšnjih Žitnikovih hiš na Poljani št. 16 sklene občni zbor sedanjima posestnikoma gospodoma Bušiču in Romu sporočiti, da vsled zemljiško knjižne vknjižbe, je pravica nastaniti vojake v vojašnici od dotične hiše neločljiva, se zamore toraj le skupno z hišo prodati. Toraj imata nova posestnika eden ali drugi si pridobiti pravico do vojašnice le po sodnijskem potu. Vojakom nastanjenim v meščanski vojašnici se dovoli za cesarjev rojstni dan, 18. avgusta, za poboljšek (za kosilo) 30 gld. požarni brambi 10 gl. in „Narodni šoli“ 10 gld. V odbor se izvolijo gospodje: Franc Trtnik, Andrej Dolinar, Jakob Milavec in Ferko Bilina. Za pregledovalce računov gospodje: M. Muck in Jakob Spoljarič. Potem se občni zbor sklene.

(K volitvi v mestni skupini Celjski.) V volilnem oklicu, ki smo ga objavili v sobotnem listu, so izostali po neljubi nam nezgodi trgi Vojnik, Vitanje in Rogatec. To s tem popravljamo. Sicer pa smo v svoje veselje izvedeli, da je volilni oklic mnoge volilce prepričal, da bi moral sam svoj sovražnik biti, ako bi ne volil gospoda cesarskega svetovaleca Jermána. Nasprotni kandidat ni nikjer priljubljen.

(Tržaški škof), msgr. dr. Glavina, odpeljal se je v soboto teden v Karlove Vare na Českem. Vsled tega se bo sv. birma v Tržaški škofiji letos zavlekla na jesenski čas, če se bo lehnemu višjemu pastirju sploh do tedaj na bolje obrne. Vzrok toraj, da se sv. birma prdloži na jesenski čas, je škofova bolezen, nikakor pa ne njegova zloznost zaradi vročine, kakor so nekteri časniki med svet trobili.

(Duhovske spremembe v Tržaško-Koprski škofiji.) Vis. čast. g. Jakob Micalich postal je kanonik v Kopru. Čast. g. Josip Zupan postal je župnik Rodiku. V pokoj sta stopila č. gg. M. Kambič, oskrbnik v Grimaldi in Janez Pretnar, kurat v Golcu. Župnijo Grimaldo bode oskrboval začasno čast. g. Mikuš, župnik v Draguči, Golac pa čast. g. Markič, kaplan v Jelšanah.

(Hudodelstva dvoboja) krivega spoznan je bil 22. maja v Gorici nek pl. Leitgeb, ki se je letošnjo zimo na 26. januarja v Goriški bolnišnici z poročnikom Ballohom od 53. peš-polka dvobojeval. Plemeiti Leitgeb je bil pri tistem dvoboju hudo ranjen na obrazu, ter ima sedaj poleg rane tudi še sramoto, da bo moral mesec dni še v zaporu sedeti. Časten tak zapor nikakor ni, ter se nam zdi ravno tak, kakor če bi zaprli ubijalec ali pa javnega nasilnika. Sicer je bil pa Leitgeb na dvoboj pozvan od poročnika Ballocha. Le-ta bode se pa zagovarjal pred vojaško sodnijo zaradi dvoboja. Kar se mu bo ondi zgodilo, zaznačeno je v besedah: „Wasch' mir den Pelz und mach' ihn nicht nass!“

(Vožni listki) za tje in nazaj med Gorico in Korminom izdajati so se pričeli od danes na ondašnji progi južne železnice.

Telegrami.

Inomost, 31. maja. Volitve po mestih so dognane in so se poprejšnji poslanci večinoma nadomestili z novimi. V Bolcan-Meranu dobil je Angerer 703 glasove, Giovanelli pa 220. V Briksnu dobil je Neuner 659, Seidner 243 glasov. V Inomostu dobil je Wildauer 1314, Förg 861 glasov. Trgovinski zbornici tu ne morete nič več vplivati.

Budapešt, 30. maja. Odvetnik Rosenberg, ki je grofa Batthyanya v dvoboju vstrelil in je bil zaradi tega na eno leto v ječo obsojen, je v taisti do danes ravno 3 mesece dosedel. Danes ga je cesar pomilostil!

Berolin, 1. junija. Cesarju Viljemu je bilo ponoči prav dobro in se izvrstno počuti gledé okrevanja.

London, 1. junija. Zasobni tajnik Granvillov pisal je dnevniku „Daily News“, da so gledé rusko-angleških razmer slabo podučene, ker razgovori niso še dognani.

Tuji.

30. maja.

„Pri **Matiču**: Baron Hohenfeld, zasebnik, iz Berolina. — pl. Rappard, stotnik pri konjiki, iz Berolina. — Emil pl. Hillenbrand, zasebnik, s soprogo, iz Avsburga. — Götzl, Spira, Koehler, trgovci, z Dunaja. — Josip Kreiner, knjigovodja; F. Egger, poslovodja; Henrik Lipp, iz Grada. — Amalija Tomadesso, hišna oskrbnica, iz Kranja. — Adolf Widra, rudn. uradnik, iz Trbovelj.

„Pri **Stonu**: Julij Müller, trgovec, z Dunaja. — Janez Spitzer, nadoskrbnik, iz Wernberga. — Ig. Feleki, trg. pot., iz Siska. — Magajna, zasebnik, iz Pulja.

„Pri **Južnem kolodvoru**: G. Stempl, trgovec, iz Tridenta. — Franc Vanisi, zasebnik, iz Pulja.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

1. junija

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 35 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 90 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 30 „
Papirna renta, davka prosta	98 „ 35 „
Akije avstr.-ogerske banke	857 „ — „
Kreditne akije	287 „ 70 „
London	124 „ 30 „
Srebro	— „ — „
Francoški napoleond.	9 „ 85 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 85 „
Nemške marke	60 „ 90 „

Služba organista in cerkovnika

je pri sv. Lovrencu na Bizeljskem (Štajarsko) za oddati. (3)

Krščanski nauk

za

prvence.

(Prvo in drugo šolsko leto.)

Sostavil

Simon Zupan,
katehet.

Z dovoljenjem visokočastitega knezoškofijstva Ljubljanskega.

Druzega natisea.

Cena: mehko vezan 12 kr., trdo vezan 16 kr.

Dobiva se v

Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Ivan Lapajne v Krškem

je izdal in ima v zalogi sledeče (13)

knjige in knjižice

za ljudske šole in učitelje:

a) Praktično metodiko	cena — gl. 80 kr.
b) Prvi poduk	— „ 60 „
c) Fiziko in kemijo	— „ 60 „
d) Prirodopis	— „ 56 „
e) Zemljepis	— „ 26 „
f) Geometrijo	— „ 24 „
g) Malo fiziko	— „ 23 „
h) Domovinoslovje	— „ 20 „
i) Prilpovesti iz zgod. Štajarske	— „ 6 „
j) Opis krškega okraj. glav.	— „ 30 „
k) Zgodovina štaj. Slovencev	— „ 1 „ 20 „

Isti pisatelj ima v zalogi tudi razne pisanke in risanke, mali slovenski zemljevid kranjske dežele z deli sosednih kronovin, cena 1 kr., ter slovensko-nemški zemljevid Avstrijsko-Ogerske, cena 1 kr., in zemljevid Krškega okrajnega glavarstva, cena 5 kr.

Tisk „Katoliške“ Tiskarne v Ljubljani.